

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Моніторинг діяльності підприємств та організацій»

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Спеціальність	076 Підприємництво та торгівля
Освітня програма	«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Тривалість викладання	4-й семестр (7 та 8 чверть)
Кількість кредитів	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Заняття:	
лекції:	2 години на тиждень
практичні заняття:	1 година на тиждень
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=3066>

Кафедра, що викладає: Прикладної економіки, підприємництва та публічного управління

Інформація про викладача:

Усатенко Ольга Вікторівна (лекції, 7 - 8-ма чверть)

професор, доктор економічних наук, професор

Персональна сторінка

<https://oa.nmu.org.ua/ua/vikladachi/page1.php>

E-mail: usatenko.ol.v@nmu.one

1. Анотація до курсу

Навчальна дисципліна «Моніторинг діяльності підприємств та організацій» спрямована на формування у студентів фундаментальних знань і практичних навичок в області обліково-аналітичного забезпечення управлінської діяльності. Оволодіння перспективними організаційно-управлінськими методами обліково-аналітичного забезпечення підприємства може бути досягнуто завдяки формуванню професійних компетентностей щодо розробки стратегії розвитку підприємства на підставі проектування та використання збалансованої системи показників і відповідної системи моніторингу. Даний курс висвітлює значення обліково-аналітичної системи у зростанні ефективності господарювання, дослідження її елементів та ролі інформаційного забезпечення підприємства у прийнятті науково обґрунтованих управлінських рішень.

2. Мета та завдання курсу

Мета дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти компетентностей у сфері оцінки, аналізу та моніторингу облікових процесів і фінансових результатів діяльності підприємства для забезпечення ефективного управління та прийняття обґрунтованих рішень, з урахуванням вимог системи обліку, оподаткування та економічного середовища.

Завдання курсу: узагальнення теоретичних засад обліково-аналітичного забезпечення діяльності підприємств та організацій, розуміння основних тенденцій та напрямів еволюції системи моніторингу.

3. Результати навчання

– Вміти вирішувати професійні завдання з узагальнення облікових даних відомості для контролю й моніторингу, а також готувати інформацію для прийняття управлінських рішень, враховуючи зовнішні та внутрішні впливи на діяльність підприємства.

– Вміти вирішувати професійні завдання з обліку, контролю та аналізу витрат для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

– Вміти вирішувати професійні завдання з визнанням доходів і витрат у контексті фінансового моніторингу, враховуючи зовнішні та внутрішні впливи на діяльність підприємства.

– Пояснювати значення балансу у бухгалтерському обліку, описувати його структуру та зміст, складати (групувати статті) баланс підприємства

– Знати призначення, структуру та види рахунків бухгалтерського обліку. Визначати роль рахунків бухгалтерського обліку у системі моніторингу діяльності підприємства.

– Знати основи обліку та контролю грошових коштів, включаючи відкриття банківських рахунків, документальне оформлення операцій, облік готівкових та безготівкових коштів у системі моніторингу діяльності підприємства.

– Знати основи обліку та контролю запасів. Вміти класифікувати, оцінювати, документально оформлювати надходження і витрачання запасів у системі моніторингу діяльності підприємства.

– Знати основи обліку та контролю необоротних активів. Вміти класифікувати, оцінювати, розраховувати знос, документально оформлювати надходження та вибуття необоротних активів у системі моніторингу діяльності підприємства.

– Знати основи обліку та контролю дебіторської заборгованості, включаючи її класифікацію, оцінку, документальне оформлення операцій з нею. Вміти контролювати погашення дебіторської заборгованості у системі моніторингу діяльності підприємства.

– Знати основи обліку та контролю власного капіталу, включаючи його визначення, класифікацію, облік формування та змін статутного капіталу, додаткового та резервного капіталу, а також нерозподіленого прибутку та непокритих збитків, як інструменту оцінки фінансової незалежності підприємства. Вміти застосовувати методи бухгалтерського обліку для аналізу та контролю власного капіталу, забезпечення зобов'язань.

– Знати основи обліку та контролю оплати праці, включаючи методи нарахування, документальне оформлення. Вміти аналізувати ефективність використання трудових ресурсів у системі моніторингу діяльності підприємства.

4. Структура курсу

1	Вступ до курсу. Політика курсу. Вимоги. Навчальні матеріали. Академічна доброчесність. Лекція «Аналіз системи бухгалтерського обліку в контексті моніторингу»	Лекція	Силабус. Екзаменаційні білети. Література 1	-
2	Лекція «Баланс як інструмент моніторингу фінансового стану підприємства»	Лекція	Силабус. Екзаменаційні білети. Література 1,2	-
	Кейс «Моніторинг балансу»	Практика	Описання кейсу надається викладачем на практиці	-

3	Лекція «Рахунки бухгалтерського обліку в системі моніторингу підприємства»	Лекція	Силабус. Екзаменаційні білети. Література 3,5	-
4	Лекція «Подвійний запис як основа системного контролю і моніторингу діяльності підприємства»	Лекція	Силабус. Екзаменаційні білети. Література 3,5	-
	Кейс «Розуміння подвійного запису»	Практика	Описання кейсу надається викладачем на практиці	-
5	Лекція «Документація та інвентаризація як інструменти моніторингу діяльності підприємства»	Лекція	Силабус. Екзаменаційні білети. Література 1,5	-
	Кейс «Проведення інвентаризації»	Практика	Описання кейсу надається викладачем на практиці	-
6	Лекція «Узагальнення облікових даних як основа для аналітичного моніторингу»	Лекція	Силабус. Екзаменаційні білети. Література 4	-
	Кейс «Узагальнення облікових даних»	Практика	Описання кейсу надається викладачем на практиці	-
7	Лекція «Облік і контроль грошових коштів у системі моніторингу діяльності»	Лекція	Силабус. Екзаменаційні білети. Література 4	-
	Кейс «Моніторинг грошових коштів»	Практика	Описання кейсу надається викладачем на практиці	-
8	Лекція «Аналіз та контроль обліку запасів у системі моніторингу діяльності»	Лекція	Силабус. Екзаменаційні білети. Література 4	-
	Кейс «Моніторинг запасів»	Практика	Описання кейсу надається викладачем на практиці	-
9	Контрольна робота	Лекція	Контрольна робота в Moodle (тести за темами 1-8)	50
	Підведення підсумків роботи за чверть, оголошення проміжних результатів роботи за чверть	Практика	Інтерактивний діалог	-
10	Лекція «Аналіз та контроль обліку необоротних активів у системі моніторингу діяльності»	Лекція	Силабус. Екзаменаційні білети. Література 4	-
11	Лекція «Аналіз та контроль обліку дебіторської заборгованості у системі моніторингу діяльності»	Лекція	Силабус. Екзаменаційні білети. Література 4	-
12	Лекція «Облік власного капіталу як інструмент оцінки фінансової незалежності підприємства»	Лекція	Екзаменаційні білети. Література 4	-

13	Лекція «Облік та контроль оплати праці у системі моніторингу трудових ресурсів»	Лекція	Екзаменаційні білети. Література 4	-
14	Лекція «Облік витрат як інструмент моніторингу фінансової стабільності підприємства»	Лекція	Екзаменаційні білети. Література 3,4,6	-
	Ділова гра «Класифікація витрат»	Практика	Описання ділової гри надається викладачем на практиці	-
15	Лекція «Облік доходів та фінансових результатів як інструмент фінансового моніторингу»	Лекція	Екзаменаційні білети. Література 3,4,6	-
	Ділова гра «Визначення фінансових результатів»	Практика	Описання ділової гри надається викладачем на практиці	-
16	Лекція «Роль звітності підприємства в процесах моніторингу та управління» Контрольна робота	Лекція	Контрольна робота в Moodle (тести за темами 9-15)	50
	Підведення підсумків роботи за чверть, оголошення проміжних результатів роботи за чверть та семестр	Практика	Інтерактивний діалог	-
-	Іспит, якщо поточний менше 60 балів або за бажанням студента підвищити свою оцінку	Іспит за розкладом	Екзаменаційні білети	100

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

На навчальних заняттях здобувачі повинні мати: гаджети з можливістю підключення до Інтернету; активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one); перевірений доступ до платформи Moodle; програм Microsoft Office 365 (Teams, Word, Excel, Power Point).

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з тестування за лекційною частиною та індивідуального завдання на практичних складатиме не менше 60 балів з максимально можливих 100 балів. Оцінка з поточного оцінювання визначається як середнє від оцінок за тестування за лекційною частиною на останньому навчальному тижні кожної чверті.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені Національною рамкою кваліфікації (НРК) для бакалаврського рівня вищої освіти.

6.3. Критерії оцінювання елементів поточного та підсумкового контролю:

Підсумкове оцінювання (іспит) – тест (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку). Максимальна кількість балів при підсумковому оцінюванні: 100.

Для ліквідації академічної заборгованості з дисципліни після формального завершення сесії, студент має право на підсумкове оцінювання в форматі письмової роботи, яка складається з відповідей на два запитання. Така робота експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

<i>Рівень, рейтингова шкала</i>	<i>Теоретична підготовка</i>	<i>Практичні уміння і навички</i>
Високий, 100-90, відмінно	Студент має глибокі, міцні і систематичні знання всіх положень теорії, може не тільки вільно сформулювати, але й самостійно довести закони, теореми, принципи, використовує здобуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях, здатний вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань.	Студент самостійно розв'язує типові задачі різними способами, стандартні, комбіновані й нестандартні завдання, здатний проаналізувати й узагальнити отриманий результат. При виконанні практичних та індивідуальних робіт студент дотримується усіх вимог, передбачених програмою курсу. Крім того, його дії відрізняються раціональністю, вмінням оцінювати помилки й аналізувати результати.
Вище середнього, середній 89-74 дуже добре, добре	Студент знає і може самостійно сформулювати основні теоретичні положення, принципи та пов'язати їх з реальними явищами, може привести вербальне формулювання основних положень теорії, навести приклади їх застосування в практичній діяльності, але не завжди може самостійно довести їх. Студент може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим.	Студент самостійно розв'язує типові (або за визначеним алгоритмом) завдання, володіє базовими навичками з виконання необхідних логічних операцій та перетворень, може самостійно сформулювати типову задачу за її словесним описом, скласти типову схему та обрати раціональний метод розв'язання, але не завжди здатний провести аналіз і узагальнення результату.
Достатній, 73-60, задовільно, посередньо	Студент відтворює основні поняття і визначення курсу, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теорії, знає істотні ознаки (засади) основних теоретичних положень та їх відмінність, може записати окремі термінологічні	Студент може розв'язати найпростіші типові завдання за зразком, виявляє здатність виконувати основні елементарні аналізи, але не спроможний самостійно сформулювати задачу за словесним описом і визначити метод її розв'язання.

	дефініції теоретичного положення за словесним формулюванням і навпаки; допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може.	
Низький, 59-0, незадовільно	Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про теоретичні положення. У відповіді цілком відсутня самостійність. Студент знайомий лише з деякими основними поняттями та визначеннями курсу, з допомогою викладача може сформулювати лише деякі основні положення теорії.	Студент знає умовні позначення та вмє розрізняти основні величини, вмє розв'язувати завдання лише на відтворення основних формул, здійснювати найпростіші математичні дії.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка" <https://cutt.ly/IBesJEc>

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Office365.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з оцінки знань за дистанційним курсом.

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.4. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу.

7.5 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може опротестувати виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

8 Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон від 16.07.99 р. № 996-XIV/ Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/996-14> (дата звернення: 26.07.2024).

2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Положення від 07.02.2013 р. № 73/ Міністерство фінансів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення: 26.07.2024).

3. Усатенко О.В. Бухгалтерський облік та звітність організацій : навч. посібник / О.В. Усатенко ; М-во освіти і науки України , Нац. техн. ун-т. "Дніпровська політехніка". - Дніпро : НТУ "ДП", 2022. - 74 с

4. Бухгалтерський облік (загальна теорія) : навч. посіб. / С. А. Бурлан, Н. В. Каткова. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2018. – 272 с.

5. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Інструкція від 30.11.1999 р. № 291/ Міністерство фінансів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text> (дата звернення: 26.07.2024).

6. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI// Верховна Рада України. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>(дата звернення: 26.07.2024).

Додаткові

1. Шишкова Н.Л., Усатенко О.В. Аутсторсинг обліку і аудиту: сучасні виклики та технології штучного інтелекту для ефективного управління підприємством. [Електронний ресурс]. Наукові вісті Далівського університету. 2024. №26 Режим доступу до журналу: <http://nvdu.snu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/07/2024-26-18.pdf>

2. Усатенко О.В. Фундаментальні концепції інтегрованої звітності. Облік і фінанси. 3(101). 2023. С.38-45

3. Усатенко О. В., Пашкевич М. С. Професійне судження у сфері бухгалтерського обліку та фінансової звітності за МСБО та МСФЗ. БІЗНЕСІНФОРМ. 3. 2023. С.90-95. 7. Усатенко О.В. Помилки у веденні бухгалтерського обліку: наслідки та відповідальність для головного бухгалтера / О.В. Усатенко // Ефективна економіка. - 2020. - № 4. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2020_4_20

4. Усатенко О.В., Макурін А.А. Взаємодія системи управлінської звітності з прийняттям управлінських рішень: причинно-наслідкові зв'язки в обліку стартапів. Accounting & Finance/Oblik i Finansi. 2019. №2(84). С.54 – 60. [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2019-2\(84\)-54-60](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2019-2(84)-54-60)

5. Усатенко О.В. Методика індексації заробітної плати: облікові процедури [Електронний ресурс] /О.В. Усатенко// Ефективна економіка. – 2021. – №3. – Режим доступу до журналу: <http://www.economy.nayka.com.ua/>